

Billedkunst A – læreplan, lokal studieretning, august 2025

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Billedkunst har som sit primære genstandsfelt æstetiske og visuelle fænomener og processer.

I faget oplever og undersøger eleverne forskellige visuelle, rumlige og sanselige fænomener, herunder visuelle kulturer, traditionelle kunstformer, nutidens kunstformer, design samt arkitektur, og eksperimenterer med dem for at opnå visuel, æstetisk og innovativ viden og kompetence.

1.2. Formål

Formålet med billedkunst er at give eleverne en reflekteret analytisk tilgang til visuelle, rumlige og sanselige fænomener og viden om disse fænomeners historiske, kulturelle, kommercielle og menneskelige betydning, lokalt såvel som globalt.

Det sker gennem fordybelse i æstetiske oplevelser og arbejdsprocesser, hvor praksis, analyse og teori vekselvirker i undersøgelsen af almene, kunsthaglige, erhvervsrettede og æstetiske problemstillinger.

Derved opbygger eleverne viden og kundskaber, som hjælper dem til at forstå og deltage i en kompleks visuel, digital og global kultur.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- anvende billedkunsthaglig viden i arbejdet med fagets discipliner
- undersøge en problemstilling gennem en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori
- eksperimentere med forskellige metoder og strategier til at løse opgaver af visuel eller rumlig karakter i samspil med det analytiske arbejde med andres og egne værker
- udforske og dygtiggøre sig inden for en selvvalgt visuel, rumlig eller sanselig udtryksform i arbejdet med en problemstilling
- diskutere valg og fravalg, muligheder og begrænsninger i æstetiske og innovative processer
- udvælge, sammenligne og analysere et relevant visuelt og rumligt materiale med udgangspunkt i en problemstilling. Elevernes eget arbejde skal indgå i materialet
- sammenholde og diskutere analytiske resultater i forhold til forskellige relevante teorier
- forklare forskellen mellem personlig smag og analytisk tilgang
- demonstrere viden om centrale perioder i europæisk og dansk kunsthistorie samt udvalgte visuelle kulturers karakteristiske træk
- italesætte viden om visuelle, rumlige og sanselige fænomener i et nuanceret og præcist sprog
- kommunikere om og ved hjælp af visuelle og rumlige virkemidler, herunder digitale
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- behandle problemstillinger i samarbejde med eksterne kunsthaglige aktører

- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kerne stof

Gennem kerne stoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kerne stoffet er:

- praktisk, analytisk og teoretisk undersøgelse af almene, kunstfaglige, erhvervsrettede og æstetiske problemstillinger
- visuelle værker, fænomener og kulturer med følgende spredning:
før og efter 1800 og fra de seneste ti år, med hovedvægt på sidstnævnte periode
- forskellige værktyper, medier og udtryksformer, herunder digitale
- danske, vestlige og ikke-vestlige udtryk, herunder international samtidskunst
- forskellige analytiske tilgange til at forstå visuelle fænomeners form, indhold og kontekst
- forskellige teorier til at belyse almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger
- ideerne og strategierne bag visuelle og rumlige udformninger
- teknikker til arbejde med selvvalgt visuel, rumlig eller sanselig formgivning jf. 2.1
- kuratering og museologi
- æstetiske og innovative processer.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kerne stoffet. Det supplerende stof uddyber og perspektiverer kerne stoffet og udvider elevernes faglige horisont samt viden om fagets anvendelse og en forståelse for egne karrierespørgsmål og mulige uddannelsesvalg.

Kerne stoffet suppleres med aktuelle emner, med aktiviteter uden for klasseværelset og med førstehåndsoplevelser af visuelle fænomener.

Teorier, begreber, materialer, metoder, emner og problemstillinger fra andre fagområder eller aktører uden for skolen inddrages, når det er muligt.

Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

2.4. Omfang

Det faglige stof udgøres primært af visuelle og rumlige fænomener, hvortil kommer et forventet omfang sekundært materiale svarende til 200-300 sider tekst inklusiv visualiseringer. Dele af det sekundære materiale findes af eleverne selv.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Faget er anvendelsesorienteret og elevinvolverende idet teori, analyse og praksis vekselvirker. Eleverne lærer således gennem egne erfaringer med valg, fravalg, refleksioner, vurderinger og handlinger i kreative eksperimenter og undersøgelsesprojekter.

Lærerens roller vekselvirker mellem at formidle, træne og vejlede, med hovedvægt på sidstnævnte, hvor læreren faciliterer og rådgiver om elevernes egen undersøgelse af visuelle fænomener og teorier i den kreative proces. Undervisningen skal gradvist udvikle elevernes evne til selvstændigt at undersøge en problemstilling gennem vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis. Derfor planlægger læreren

eksemplariske forløb, hvor eleverne arbejder med forskelligartede visuelle fænomener og udfører praktiske/analytiske/teoretiske øvelser som led i en overordnet undersøgelse af en almen, kunstfaglig eller æstetisk problemstilling.

Elevernes karrierekompetence, innovationskompetence og udvikling af personlig myndighed styrkes ved at arbejde med kreative processer og ved at kunne håndtere disse selvstændigt og sammen med andre. De styrkes yderligere gennem projektarbejde med aktuelle og/eller lokale problemstillinger i samarbejde med eksterne aktører.

3.2. Arbejdsformer

Fagets arbejdsformer skal træne eleverne i at undersøge en problemstilling gennem mødet med dels relevant teori, analyse af enkeltværker og gennem undersøgelse af større sammenhænge mellem visuelle, rumlige og sanselige fænomener, og dels eksperimenter med metoder og strategier i det praktiske arbejde. Det praktiske, teoretiske og analytiske arbejde optræder således altid som et middel til at opfylde de overordnede faglige mål og er ikke et mål i sig selv. Eleverne arbejder skiftevis individuelt og sammen med andre i klasseundervisning, korte kursusforløb og større problemorienterede projektforsløb.

Centralt i undervisningen er elevernes portfolio, hvor eleverne gennem hele undervisningsforløbet dokumenterer arbejdet med praksis, analyse og teori. Portfolioen indgår i den afsluttende mundtlige prøve, jf. pkt. 4.2.

Resultaterne af undervisningen vises uden for billedkunstlokalet i form af udstillinger, digital distribution eller præsentationer for at opøve elevernes evne til at kommunikere om og ved hjælp af visuelle og rumlige virkemidler.

Imod slutningen af undervisningsperioden bruges 15 pct. af den samlede uddannelsestid til et selvstændigt, individuelt eksamensprojekt, der indgår i den afsluttende prøve, jf. pkt. 4.2. I eksamensprojektet undersøger eleverne en selvvalgt, lærergodkendt problemstilling gennem en vekselvirkning mellem anvendelse af praksis, analyse og teori. Eksamensprojektet inkluderer elevernes egne eksperimenterende undersøgelser af en selvvalgt visuel, rumlig og/eller sanselig udtryksform, der munder ud i et eller flere færdige produkter. Læreren optræder som vejleder. Eleven dokumenterer projektets proces og produkt(er), herunder overvejelser af teoretisk og analytisk karakter, i en visuel og skriftlig eksamensprojektportfolio på 3-4 normalsider ekskl. visualiseringer.

3.3. It

It bruges i undervisningen til at søge, skabe, eksperimentere, lagre, formidle, kommunikere og distribuere. Arbejdet med digitale medier har til formål at gøre eleverne til reflekterende, kompetente og ansvarlige brugere.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernetstof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til arbejdet med problemstillingerne og belysning af fagets almendannende sider.

Hvis faget samarbejder med musik, drama, mediefag eller design og arkitektur skal eleverne opnå indsigt i hele det æstetiske område som en særlig måde at forholde sig til verden på, herunder en forståelse for ligheder og forskelle mellem de enkelte æstetiske områder.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Elevernes undersøgelsesprocesser dokumenteres i en portfolio. Med udgangspunkt i portfolioen vurderes elevernes arbejde løbende i forhold til de stillede opgaver. I tilrettelæggelsen af det praktiske, analytiske og teoretiske arbejde skal eleverne altid gøres bekendte med, hvad der konkret forventes, og hvilke kriterier, der evalueres ud fra.

Eleverne redigerer deres portfolio, så praktiske, analytiske og teoretiske valg og fravalg, problemstillinger, researchmateriale og skitser, eksperimenter og produkter tydeligt formidles. Portfolioen indgår i såvel den formative som den summative evaluering.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve med udgangspunkt i eksaminandens individuelle eksamensprojekt og den dertilhørende eksamensprojektportfolio jf. pkt. 3.2. og med perspektivering til eksaminandens samlede portfolio og undervisningens forløb. Der afsættes to lokaler til prøven, således at en elev kan forberede det ene lokale med udstilling af sit eksamensprojekt mm. forud for eksamination, samtidig med at den anden elev eksamineres i det andet lokale. Censor og eksaminator bevæger sig mellem de to lokaler.

Forud for den mundtlige prøve sender skolen et digitalt eksemplar af eksaminandens eksamensprojektportfolio til censor senest syv arbejdsdage før eksaminationen.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ingen forberedelsestid.

Eksaminanden indleder med en præsentation af eksamensprojektet, hvorefter eksaminanden uddyber centrale dele af eksamensprojektportfolioen, herunder teoretiske, analytiske og processuelle overvejelser. Præsentationen varer ca. 10. minutter.

Med afsæt i eksamensprojektet former prøven sig herefter til en uddybende og perspektiverende samtale mellem eksaminand, eksaminator og evt. censor, der omfatter relevante dele af fagets kernestof og supplerende stof. I samtalen inddrages eksaminandens samlede portfolio fra undervisningen og undervisningens forløb, idet eksaminanden fremdrager eksempler på tværs af sin portfolio og undervisningens forløb. Eksemplerne er primært visuelle, rumlige og/eller sanselige fænomener fremstillet af andre og eksaminandens eget praksisarbejde.

Eksaminandens samlede portfolio skal være tilgængelig til eksamen.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Der lægges desuden vægt på strukturering og kommunikative kvaliteter visuelt, skriftligt og mundtligt.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation, omfattende eksamensprojektportfolioen og den mundtlige prøve i eksamensprojektet med perspektivering til eksaminandens portfolio og undervisningens forløb.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag samt til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

4.3. Selvstuderende

Til prøven har eksaminanderne sammensat en portfolio, som er i overensstemmelse med læreplanens krav. Portfolioen skal indeholde materiale, så eksaminanderne kan vise, at de har opnået de nødvendige faglige mål, jf. pkt. 2.1., og portfolioen skal have den bredde, der nævnes i læreplanens afsnit om kernestoffet, jf. pkt. 2.2., samt supplerende stof, jf. pkt. 2.3.

Prøven foregår i øvrigt som beskrevet i læreplanen.